

Treenighetssöndagen

Den dolde Guden

I den västliga kyrkan bestämdes år 1334 att pingstens oktav, d.v.s. söndagen efter pingst, skulle firas som den heliga Treenighetens söndag. Denna söndag sammanfattar den undervisning som man fått om Gud genom de frälsningshistoriska händelserna. Treenighetssöndagen är trosbekännelsens dag.

Texterna talar om Guds dolda väsen, som övergår allt mänskligt förstånd. Gud är en, men vi har lärt känna honom som Fadern, Sonen och den heliga Anden. Han är Skaparen, Återlösaren och Heliggöraren. Tron talar inte om Guds väsen på ett kunskapsmässigt och systematiserande sätt, utan den förkunnar hans nådegärningar med förundran och lovprisning.

LITURGISK FÄRG: vit

PSALMFÖRSLAG

I 289 Herren vår Gud är en konung
298 Helig, helig, helig

Dps 147 Allena Gud i himmelrik
149 Gud, heliga Treenighet
279 Gud, vår Gud, vi lovar dig
280 O Gud, vi lovar dig
386 I det djupa, i det höga

Bibeltexterna

Psaltarpsalm

Antifon

Lovad vare den heliga Treenigheten,
en odelad Gud.

Han är god och nådig mot oss.
Missale Aboense

eller

Välsignad är vår herre Jesu Kristi Gud
och fader.

Han har välsignat oss med all den
andliga välsignelse
som genom Kristus finns i himlen.
Ef. 1:3

Psalm

Kom, låt oss jubla till Herrens ära
och hylla vår klippa, vår räddning!
Låt oss träda fram inför honom
och tacka,
hylla honom med sång och spel!
Kom, låt oss falla ned och tillbe,
knäböja inför Herren, vår skapare,
ty han är vår Gud
och vi hans folk, fåren i hans hjord.
Ps. 95:1-2, 6-7

Ära vare Fadern och Sonen
och den heliga Anden,
nu och alltid och i evigheters evighet.
Amen.

Antifonen upprepas.

Hallelujavers

Prisad vare du, Herre,
våra faders Gud,
lovad och upphöjd i evighet,
och prisat vare din härlighets
heliga namn,
lovprisat och upphöjt i evighet.
De tre männens lovsång
ur Tillägg till Daniel B:29

Första årgången

Första läsningen

Jes. 6:1–8 (9–10)

Det år då kung Ussia dog såg jag Herren. Han satt på en hög och upphöjd tron, och hans mantelsläp fyllde templet. Serafer stod ovanför honom, var och en med sex vingar: med två vingar skylde de ansiktet, med två skylde de kroppen och med två flög de. Och de ropade till varandra:

Helig, helig, helig
är Herren Sebaot!
Hela jorden är full av hans härlighet.

Ropet kom trösklarna att skaka i sina fästen, och templet fylldes av rök. Jag sade:

Ve mig! Jag är förlorad,
ty jag har orena läppar
och jag bor bland ett folk
med orena läppar,
och mina ögon har sett
Konungen, Herren Sebaot.

En av seraferna flög fram till mig med ett glödande kol som han hade tagit från altaret med en tång. Med det vidrörde han min mun och sade: "När detta vidrör dina läppar blir din skuld borttagen och din synd sonad." Och jag hörde Herrens röst. Han sade: "Vem skall jag sända, vem vill vara vår budbärare?" Jag svarade: "Jag, sänd mig!" (Då sade han:

"Gå och säg till detta folk:
'Ni skall höra men ingenting förstå,
ni skall se men ingenting fatta.'
Förstocka detta folk,
täpp till deras öron,
täck för deras ögon,
så att de ingenting ser,
ingenting hör,
ingenting förstår
och inte vänder om och blir botade.")

Andra läsningen

Rom. 11:33–36

Vilket djup av rikedom, vishet och kunskap hos Gud! Aldrig kan någon utforska hans beslut eller spåra hans vägar. *Vem kan känna Herrens tankar, vem kan vara hans rådgivare? Vem har skänkt honom något som han måste återgälda?* Ty av honom och genom honom och till honom är allting. Hans är härligheten i evighet, amen.

Evangelium

Joh. 3:1–15

Bland fariseerna fanns en man som hette Nikodemos och var medlem av judarnas råd. Han kom till Jesus en natt och sade: "Rabbi, vi vet att det är från Gud du har kommit som lärare. Ingen kan göra sådana tecken som du utan att Gud är med honom." Jesus svarade: "Sannerligen, jag säger dig: den som inte blir född på nytt kan inte se Guds rike." Nikodemos svarade: "Hur kan någon födas när han är gammal? Han kan väl inte komma in i moderlivet och födas en gång till?" Jesus svarade: "Sannerligen, jag säger dig: den som inte blir född av vatten och ande kan inte komma in i Guds rike. Det som har fötts av kött är kött, och det som har fötts av ande är ande. Var inte förvånad över att jag sade att ni måste födas på nytt. Vinden blåser vart den vill, och du hör den blåsa, men du vet inte varifrån den kommer eller vart den far. Så är det med var och en som har fötts av anden." Nikodemos frågade: "Hur är detta möjligt?" Jesus svarade: "Du skall vara lärare för Israel och förstår inte det! Sannerligen, jag säger dig: det vi vet förkunnar vi, och det vi har sett vittnar vi om, men ni tar inte emot vårt vittnesbörd. Om ni inte tror när jag talar till er om det jordiska, hur skall ni då kunna tro när jag talar till er om det himmelska?"

Ingen har stigit upp till himlen utom den som stigit ner från himlen: Människosonen. Liksom Mose hängde upp ormen i öknen, så måste Människosonen upphöjas för att var och en som tror på honom skall ha evigt liv.”

Andra årgången

Första läsningen

Job 37:21-24

Ingen kan se på solen
där den lyser klar
sedan vinden gjort himlen ren.
Från gudaboningen kommer
ett gyllene sken,
glansen kring Gud väcker bävan.
Den Väldige når vi inte.
Han som är stor i makt och rätt
och upphöjd i rättfärdighet,
han svarar inte.
Därför bävar människorna inför honom,
medan han inte ens ser åt de visa.

eller

Pred. 8:16-17

Jag föresatte mig att bli förtrogen med visheten, och jag såg hur människor arbetar överallt, både dag och natt, utan att få en blund i ögonen. Då insåg jag vad som gäller om hela Guds verk: människan kan inte fatta det som sker under solen. Hur hon än strävar och söker fattar hon det inte, ja, även om den vise säger sig förstå fattar han ändå aldrig.

Andra läsningen

Ef. 4:1-6

Jag uppmanar er alltså, jag som är fånge för Herrens skull, att leva värdigt er kallelse, alltid ödmjuka och milda. Ha fördrag med varandra i tålmod och kärlek. Sträva efter att med friden som band bevara den andliga enheten: en enda kropp och en enda ande, liksom ni en gång kallades till ett och samma hopp. En är Herren, en är tron, ett är dopet, en är Gud och allas fader, han som står över allting, verkar genom allt och finns i allt.

Evangelium

Joh. 15:1-10

Jesus säger:

”Jag är den sanna vinstocken, och min fader är vinodlaren. Varje gren i mig som inte bär frukt skär han bort, och varje gren som bär frukt ansar han, så att den bär mer frukt. Ni är redan ansade genom ordet som jag har förkunnat för er. Bli kvar i mig, så blir jag kvar i er. Liksom grenen inte kan bära frukt av sig själv om den inte sitter kvar på vinstocken, kan inte heller ni göra det om ni inte är kvar i mig. Jag är vinstocken, ni är grenarna. Om någon är kvar i mig och jag i honom bär han rik frukt: utan mig kan ni ingenting göra. Den som inte är kvar i mig blir som grenarna som kastas bort och vissnar; de samlas ihop och läggs på elden och bränns upp. Om ni blir kvar i mig och mina ord blir kvar i er, så be om vad ni vill, och ni skall få det. Min fader förhärligas när ni bär rik frukt och blir mina lärjungar. Liksom Fadern har älskat mig, så har jag älskat er. Bli kvar i min kärlek. Om ni håller mina bud blir ni kvar i min kärlek, så som jag har hållit min faders bud och är kvar i hans kärlek.”

Tredje årgången

Första läsningen

4 Mos. 6:22–27

Herren talade till Mose:
Säg till Aron och hans söner: Med dessa ord skall ni välsigna Israels folk:

Herren välsignar dig och
beskyddar dig.
Herren låter sitt ansikte lysa mot dig
och visar dig nåd.
Herren vänder sitt ansikte till dig
och ger dig sin fred.

De skall uttala mitt namn över israeliterna, och jag skall välsigna dem.

eller

Jes. 66:1–2

Så säger Herren:
Himlen är min tron
och jorden min fotapall.
Vad för ett hus kan ni bygga åt mig,
vad för en viloplats?
Allt detta har mina händer gjort,
allt detta är mitt, säger Herren.
Den ödmjuka och förkrossade
tar jag mig an,
den som bekymrar sig om mitt ord.

Andra läsningen

Ef. 1:3–6 (7–10) 11–14

Välsignad är vår herre Jesu Kristi Gud och fader. Han har välsignat oss med all den andliga välsignelse som genom Kristus finns i himlen, liksom han före världens skapelse har utvalt oss i honom till att stå heliga och fläckfria inför sig i kärlek. Han har förutbestämt oss till att få söners rätt genom Jesus Kristus och förenas med honom – det var hans viljas beslut – till pris

och ära för den nåd som han har skänkt oss med sin älskade son.

(I honom och genom hans blod har vi friköpts och fått förlåtelse för våra överträdelser – så rik är den nåd med vilken Gud har låtit all vishet och klokhet flöda över oss. Och han har yppat sin viljas hemlighet för oss, det beslut om Kristus som han hade fattat från början och som skulle genomföras när tiden var inne: att sammanfatta allting i Kristus, allt i himlen och på jorden.)

I honom har vi fått vår arvslott, förutbestämda därtill av honom som låter allt ske efter sin vilja och sitt beslut: vi skall vara Gud till pris och ära, vi som redan på förhand hade satt vårt hopp till Kristus. I honom har också ni, sedan ni hört det sanna ordet, evangeliet om er frälsning – i honom har också ni, sedan ni kommit till tro, fått den utlovade heliga anden som ett sigill. Den är en borgen för vårt arv, att Guds folk skall bli friköpt och Gud få pris och ära.

Evangelium

Matt. 28:16–20

De elva lärjungarna begav sig till Galileen, till det berg dit Jesus hade befallt dem att gå. När de fick se honom där föll de ner och hyllade honom, men några tvivlade. Då gick Jesus fram till dem och talade till dem: "Ät mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döpa dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er. Och jag är med er alla dagar till tidens slut."

Dagens bön

1.

Helige Gud,
i dag böjer vi oss i tillbedjan inför dig,
du vår tillvaros djupaste hemlighet.
Men vardagens bekymmer och oro
tränger sig på oss.
Hoten mot hela vår existens tynger oss.
Gud, vår Far, hjälp oss att lita på dig
alla dagar.
Kristus, vår Frälsare, lär oss att gå
i dina fotspår.
Heliga Ande, vår försvarare,
hjälp oss att lovprisa dig med vårt liv.

2.

Helige, treenige Gud.
Av dig, genom dig och till dig är allting.
Vi tackar och lovar dig för din skapelse.
Vi tackar dig för att du försonar
och fulländar allt.
Våra tankar kan inte utforska dina vägar.
Våra ord förmår inte beskriva ditt väsen.
Men du har själv blivit en av oss;
du vill leva i oss, och därför ber vi:
Ge oss en tro som bekänner dig
som vår far,
Jesus Kristus som vår bror,
och den heliga Anden
som vår ständiga hjälpare.
Vi prisar dig, treenige Gud, en enda Gud
från evighet till evighet.

3.

Helige Gud, vår himmelske Fader.
Av dig och genom dig och till dig
är allting.
Vi ser inte ditt ansikte.
Vi fattar inte ditt väsen,
våra tankar och ord räcker inte till.
Det enda vi har är vår förundran.
Vi tillber dig, Fader.
Se till oss i din outgrundliga kärlek.
Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre,
som med dig och den heliga Anden
lever i evigheters evighet.

4.

Käre himmelske Far.
Tack för att du har gett oss uppgiften
att bära glädjebudskapet om din Son,
Herren Jesus,
till alla folk.
Vi, dina barn, kommer på många sätt
till korta,
och våra egna krafter räcker inte till.
Tack för att du ändå vill lita på oss.
Därför ber vi:
Låt den heliga Anden ge oss kraft
och leda oss.
Tack för att du har lovat vara med oss
alla dagar.
I vår Herres Jesu Kristi namn.